NEPREKINJENOST POSLOVANJA IN NIS2

Jan Šinigoj
Vodja službe za informacijsko-komunikacijske tehnologije

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

VSEBINA PREDSTAVITVE

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

01

NIS2

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

NIS2 kot evropski okvir

- Direktiva (EU) 2022/2555 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji.
- Glavni namen:
  - Povečati kibernetsko odpornost v EU
  - Poenotiti pravila znotraj EU
  - Izboljšati obvladovanje in odziv na kibernetske incidente
  - Evidentiranje kibernetski tveganj dobaviteljev
  - Okrepiti zavedanje vodstev o pomenu informacijske varnosti

Določa cilje, standarde in obveznosti zavezancev.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Ključne značilnosti

- Širjenje obsega zavezancev (večje število sektorjev: 7 -> 18, bistvenih in pomembnih subjektov)
- Podaja strožje varnostne ukrepe
- Vpeljuje obveznosti poročanja
- Izmenjava podatkov
- Zelo visoke kazni (do 10 mio EUR ali 2 % letnega prometa – odvisno kaj je višje)

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

02

ZInfV-1

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Splošno

- Zakon o informacijski varnosti je bil sprejet 22. maja 2025, začetek veljavnosti 19. junija 2025.
- Glavni namen:
  - Urediti področje informacijske in kibernetske varnosti
  - Določitev nacionalnega sistema kibernetske varnosti
  - Uvedba sistema za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na kibernetske incidente
  - Krepitev sodelovanja med deležniki

Cilj: doseči visoko raven kibernetske varnosti v RS.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Nekaj ključnih zahtev

- **Samoregistracija** (zavezanci se morajo sami evidentirati in izvesti samoregistracijo – portal URSIV)
- **Ukrepi za obvladovanje tveganj** (redne ocene tveganj, varnostne strategije, politike, postopki za odzivanje na incidente)
- **Obveznost poročanja incidentov** (prijava pomembnih incidentov, sodelovanje pri odzivih)
- **Varnost dobavne verige** (preverjanje varnosti pri dobaviteljih, definiranje varnostnih zahtev v pogodbah ter spremljanje izvajanja)
- **Certifikacije in skladnosti** (certifikacija IKT produktov, postopkov in samoocene skladnosti)
- **Ukrepi za usposabljanje in ozaveščanje** (redno usposabljanje zaposlenih in odgovornih oseb)

Pogosta vprašanja in odgovori: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/URSIV/PR/ZInfV-1_Odgovori-na-vprasanja.pdf?

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Časovni roki

- **Samoregistracija:** 6 mesecev po začetku veljavnosti ZInfV-1

Preverba:

✓ Ali sem v ustreznem sektorju?
✓ Ali presegam prag velikosti?
✓ Ali izvajam bistveno storitev?

- **Rok za uvedbo ukrepov za obvladovanje tveganj:**
  - Za bistvene in pomembne subjekte: izvedba ukrepov po členih 21 in 22 zakona – 18 mesecev od uveljavitve zakona.
  - Za tiste, ki so že bili prepoznani kot izvajalci bistvenih storitev po starem ZInfV - 12 mesecev od uveljavitve zakona.
- **Roki za prijavo incidentov:**
  - **Zgodnje poročilo -** najpozneje v 24 urah po zaznavi incidenta.
  - **Podrobnejša priglasitev / ocena** - najpozneje v 72 urah po zaznavi.
  - **Končno poročilo** najkasneje v enem mesecu po priglasitvi, če je incident že zaključen, sicer po zaključku sanacije.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

03

Neprekinjenost poslovanja

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Redundantnost na področju IKT

- Redundanca lokacij
- Redundanca upravljanja
- Redundanca upravljanja s sistemom
- Redundanca napajanja
- Redundanca hlajenja
- Redundanca komunikacijskih povezav
- Redundanca podatkovnih centrov in ključnih sistemov
- Redundanca varnostnih rešitev

Dokumentacija in evidentiranje groženj

- Sistem upravljanja in varovanja informacij (SUVI)
- Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP, BIA!)
- Načrt odzivanja na kibernetske incidente
- Strategija kibernetske varnosti
- Varnostni pregledi
- Ocenjevanje izpostavljenosti zunanjim izvajalcem
- Ocenjevanje dostopov do omrežja družbe
- Spremljanje tveganj in odzivi

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Ocena dobavne verige

- Redno spremljanje varnosti dobavne verige.
- Proaktivno obveščanje ključnih dobaviteljev IKT storitev/opreme.

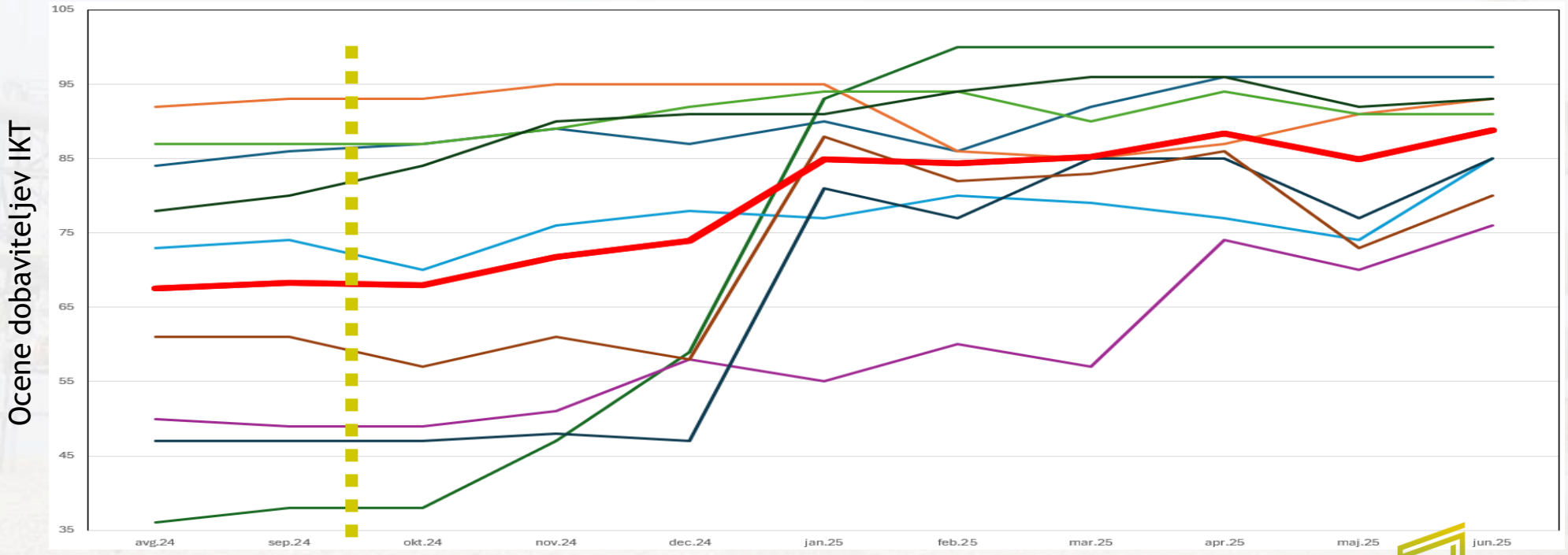

Zaznan je občuten napredek in aktivnosti dobaviteljev na tem področju.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Izobraževanje in testiranje zaposlenih

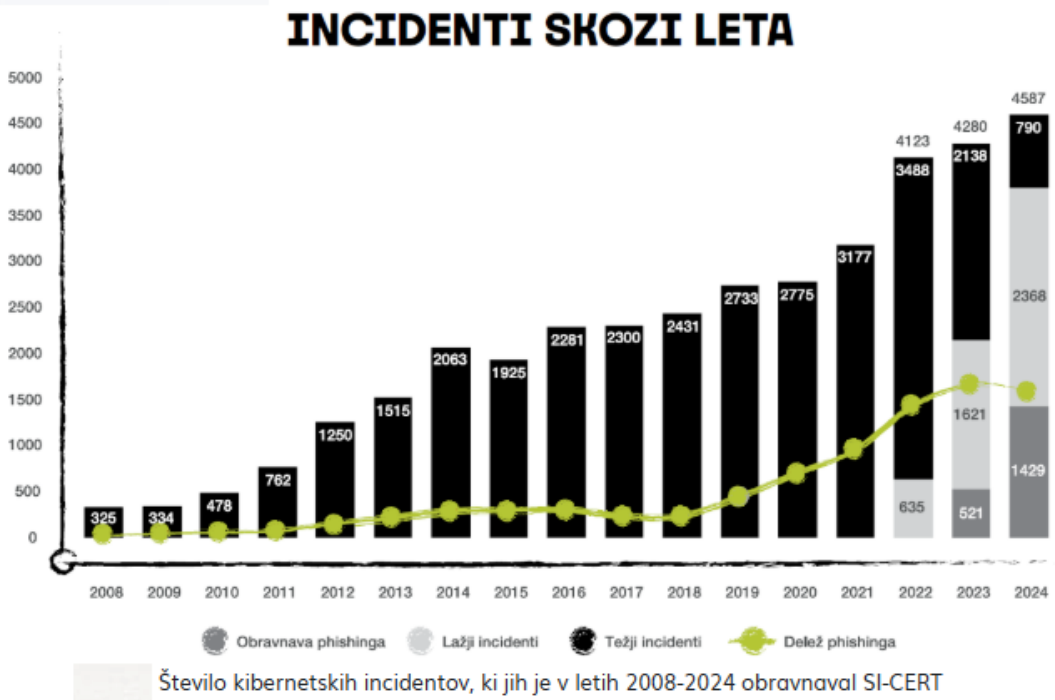

Število kibernetskih incidentov, ki jih je v letih 2008-2024 obravnaval SI-CERT

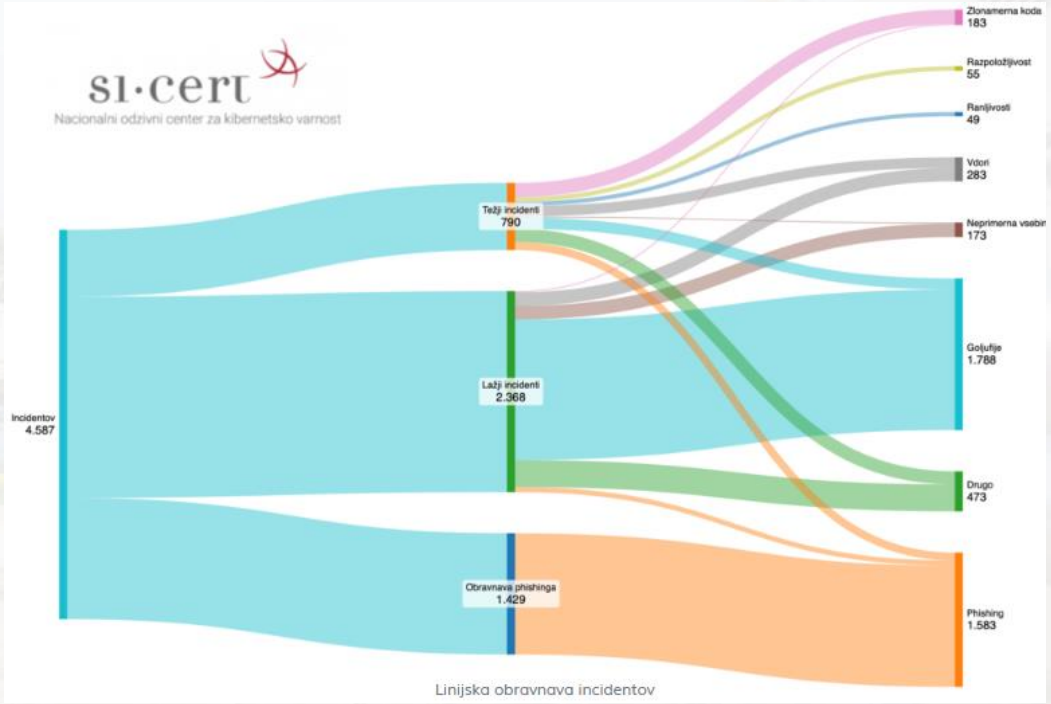

Linijska obravnava incidentov

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

Izobraževanje in testiranje zaposlenih

- Redna izobraževanja zaposlenih:
  - Tečaji kibernetske varnosti
  - Kibernetske delavnice za vse zaposlene
  - Redno ozaveščanje zaposlenih preko elektronske pošte
  - Plakati
- Testiranja zaposlenih:

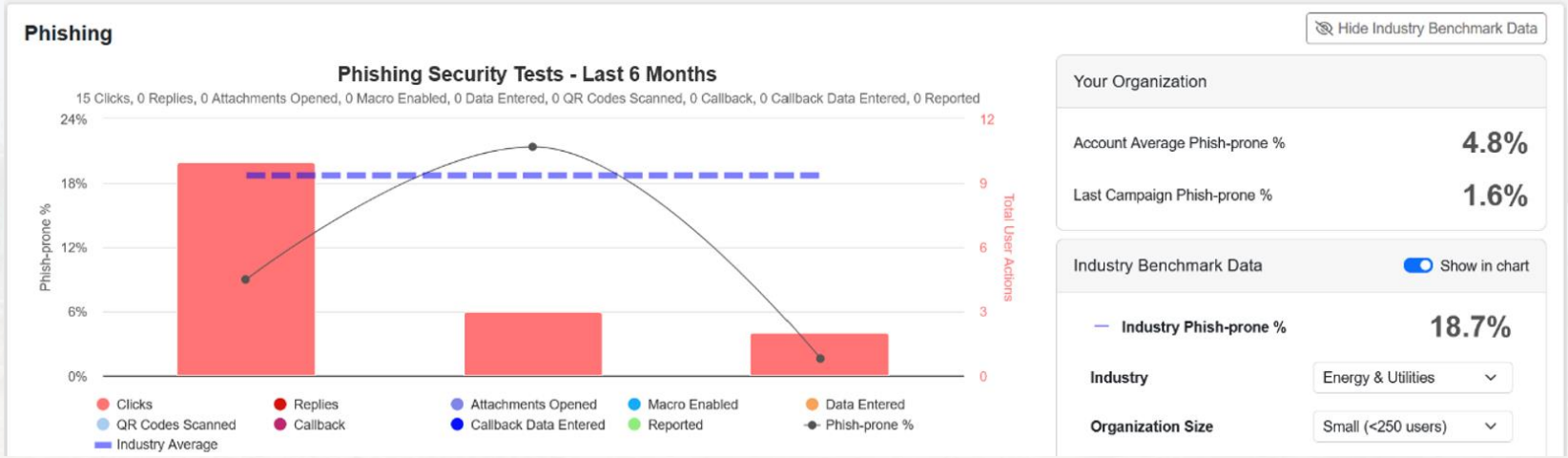

Človek je lahko najmočnejši ali najšibkejši člen v zagotavljanju kibernetske varnosti!

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

04

Izmenjava podatkov

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

EPUS API

- Stalni razvoj digitalnih rešitev v korist uporabnikom.
- Uporaba sodobnih tehnoloških in varnostnih standardov.
- Novejša standardizirana komunikacijska rešitev, vmesnik REST API platforme EPUS (EPUS API).
- EPUS API:
  - Naslov EPUS API vmesnika - https://services.plinovodi.si/EpusApi/swagger/index.html
  - Avtentikacija in avtorizacija: Certifikat – Plinovodi (enako kot za spletno storitev)
  - Swagger opis EPUS API vmesnika - https://services.plinovodi.si/EpusApi/swagger/v1/swagger.json
  - Imena metod EPUS API: ime enakovredne metode spletne storitve (WS) je navedeno kot komentar poleg imena API metode v Swagger spletnem vmesniku.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

EPUS spletna storitev

- Izvedene tehnične in varnostne posodobitve zalednih sistemov.
- Obstoječa spletna storitev se seli na nov URL naslov:
  - Nov naslov spletne storitve (WS) platforme EPUS - https://services.plinovodi.si/EpusWs/ProcessMessage
  - WSDL opis storitve - https://services.plinovodi.si/EpusWs?wsdl
  - **Dne 24. 11. 2025 bo ukinjen obstoječ naslov spletne storitve -** https://comms.plinovodi.si/services/gemaws/gasdataaccess
  - Prehodno obdobje:

Od 14. 10. 2025 do 24. 11. 2025 bodo stari in novi naslovi delovali vzporedno.

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

HVALA ZA POZORNOST

Jan Šinigoj

jan.sinigoj@plinovodi.si

Plinovodi
Povezani z energijo
20let